

PROSIDING SEMINAR JPPG 1998

**PENDIDIKAN GURU
UNTUK SEKOLAH BERKESAN
26-28 Oktober, 1998**

Anjuran

Jawatankuasa Penyelarasan Pendidikan Guru

Kelolaan

Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya
Kuala Lumpur

PENDIDIKAN GURU UNTUK SEKOLAH BERKESAN

Kumpulan kertas kerja terpilih daripada
Seminar JPPG 1998

Disunting oleh

Prof. Madya Dr. Marohaini Yusoff (Ketua)

Prof. Madya Dr. Zulkifli A. Manaf

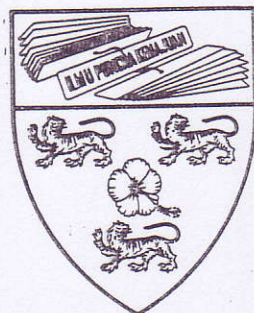
Dr. Aini Hassan

Dr. Shahril Marzuki

Dr. Ananda Kumar Palaniappan

En. Abdul Jalil Othman

Diterbitkan oleh
Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya

Penerbit Universiti Malaya

Diterbitkan oleh
Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya
50603 Kuala Lumpur
Malaysia

© Fakulti Pendidikan, 1999

Semua hak terpelihara.
Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini
boleh diterbitkan semula atau disimpan
dalam bentuk yang boleh diperolehi semula
atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa cara sekalipun
termasuk, elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman, atau sebaliknya
tanpa mendapat izin daripada Penerbit.

Perpustakaan Negara Malaysia
Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Seminar JPPG (1998 : Kuala Lumpur)
Pendidikan guru untuk sekolah berkesan ; prosiding Seminar
JPPG 1998, 26-28 Oktober, 1998

ISBN 983-2085-07-1

1. Teachers — Training of — Malaysia — Congresses.
 2. Effective teaching — Malaysia — Congresses.
 3. Education — Malaysia — Congresses.
- I. Universiti Malaya. Fakulti Pendidikan II. Judul.

370.711

Dicetak oleh
Penerbit Universiti Malaya
50603 Kuala Lumpur

KANDUNGAN

Kata-Kata Aluan Tan Sri Dato' Dr. Hj. Abdullah Sanusi Ahmad, Naib Canselor, Universiti Malaya	v
Kata-Kata Aluan Prof. Datin Dr. Rahimah Hj. Ahmad, Dekan, Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya	vi
Prakata	vii
Penghargaan	ix

BAHAGIAN 1 : Teks Ucapan Utama

Ucapan Utama (I) Sekolah Berkesan <i>Dato' Dr. Abdul Shukor Abdullah</i>	3
Ucapan Utama (II) Latihan Perguruan untuk Sekolah Berkesan <i>Tan Sri Dato' Dr. Awang Had Salleh</i>	13
Ucapan Utama (III) Profesionalisme Guru dan Sekolah Berkesan <i>Profesor Datin Dr. Rahimah Haji Ahmad</i>	21
Ucapan Utama (IV) Bahasa Berkesan untuk Pendidikan Berkesan <i>Tuan Haji Abdul Aziz Deraman</i>	29

BAHAGIAN 2 : Pengkonsepan Sekolah Berkesan dan Guru Berkesan

1. Konsep sekolah berkesan: Perbandingan persepsi guru terlatih, pra perkhidmatan dan pengetua/guru besar <i>En. Alis Puteh dan Rakan-rakan</i>	39
2. Pengurusan pendidikan untuk sekolah berkesan daripada perspektif Islam <i>Prof. Madya Dr. Rosnani Hashim</i>	51

3. Satu tinjauan mengenai guru berkesan daripada persepsi guru terlatih dan guru pelatih serta implikasinya terhadap pendidikan guru 67
*Prof. Madya Hazadiah Mohd. Dahan,
Dr. Abu Bakar Ibrahim dan Dr. Zohra Ibrahim*
4. Penilaian keberkesanan sekolah: Satu kajian kes 87
*Prof. Dr. Noran Fauziah Yaakub,
En. Mizar Nasarudin dan En. Ahmad Khamis*
5. Konsep guru berkesan: Bolehkah ciri-ciri itu diajarkan kepada bakal guru? 99
Prof. Madya Dr. Zulkifli A. Manaf

BAHAGIAN 3 : Kurikulum Berkesan

6. Sekolah berkesan dan kurikulum dinamik pendidikan guru 109
Prof. Madya Dr. Saedah Siraj
7. Kurikulum Sekolah Bestari dalam konteks sekolah berkesan 117
Dr. Noor Azmi Ibrahim

BAHAGIAN 4 : Pengajaran dan Pembelajaran Berkesan

8. Pembelajaran berkesan: Implikasi kepada pendidikan guru 131
*Prof. Madya Dr. Zalizan Mohd. Jelas,
Dr. Ruhizan Mohd. Yasin, Pn. Rosadah Abdul Majid,
Pn. Norlena Salamuddin, En. Jasmy Abd. Rahman dan
En. Ruslin Amir*
9. Pengajaran guru yang berkesan (*Instructional Effectiveness Model Salvin*): Satu kajian di Sekolah Berkesan di Malaysia 141
Dr. Shahril @ Charil Marzuki
10. Pencapaian akademik dan kreativiti: Implikasi untuk sekolah berkesan 157
Dr. Ananda Kumar Palaniappan

11.	Ciri-ciri guru matematik sekolah menengah yang berkesan
<i>Prof. Madya Dr. Abdul Razak Habib</i>	171
12.	Peranan kegiatan makmal dalam sains untuk sekolah berkesan
<i>Prof. Madya Dr. Siow Heng Loke</i>	181
13.	Hubungan pengaruh persekitaran sosial dengan guru cemerlang
<i>En. Tam Yeow Kwai dan Prof. Madya Dr. Abdullah Mohd. Noor</i>	197
14.	Guru Berkesan: Kemahiran-kemahiran dalam menangani pelajar
<i>Dr. Zuria Mahmud dan En. Salleh Amat</i>	213
15.	Sistem pentaksiran sebagai penjamin kualiti pendidikan negara
<i>Lembaga Peperiksaan</i>	225

BAHAGIAN 5 : Teknologi dalam Pendidikan

16.	Sekolah Berkesan dan pengajaran berkomputer
<i>Dr. Muhamad Hassan Abdul Rahman</i>	243
17.	Pembelajaran melalui internet: Dinamik dan batasan
<i>En. Mohd. Sarif Abdul Manap, Dr. Shamshudin Hussin, En. Abdullah Mohamed, En. Awang Koding Che Tom dan Pn. Noor Rohana Mansor</i>	255
18.	Strategi integrasi media konvensional dan perisian multimedia dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran berdasarkan ciri kognitif pelajar
<i>Dr. Nor Aishah Buang dan En. Mohamad Shaiedi Ishak</i>	265
19.	SMART Net: Model pendidikan bahasa berkesan berasaskan internet
<i>Dr. Mohamed Amin Embi</i>	275

20.	Fungsi Sekolah Berkesan dalam era multimedia:
Satu pandangan
<i>Prof. Madya Abdul Razak Ismail</i>	283
21.	Virtual reality in schools: A need to realign
teachers' training
<i>En. Hong Kian Sam, En. Chen Chwen Jen dan
En. Teh Chee Siong</i>	307
22.	Researching into the effectiveness of multimedia-based
learning experiences in teacher education
<i>En. Baharuddin Aris, En. Mohd. Salleh Abu,
En. Henry Irvine Ellington, dan
Prof. Madya Dr. Mogana Dhamiotharan</i>	315

BAHAGIAN 6 : Pendidikan Guru dan Latihan Mengajar

23.	Keberkesanan Pendidikan Guru
<i>Prof. Dato' Dr. Kamaruddin Kachar</i>	333
24.	Keberkesanan pengajaran: Implikasi kepada program
pendidikan guru
<i>Dr. Mohd. Majid Konting</i>	339
25.	Pengetahuan praktis guru: Implikasi terhadap kurikulum
pendidikan guru
<i>Prof. Datin Dr. Rahimah Hj. Ahmad,
Prof. Madya Dr. Norani Mohd. Salleh dan Dr. Aini Hassan</i>	347
26.	Konsep faham di mata guru pelatih
<i>Dr. Wan Zah Wan Ali</i>	359
27.	Penyelidikan tentang pengajaran dan pengetahuan guru:
Implikasinya terhadap polisi dan amalan dalam
pendidikan guru sejarah di Malaysia
<i>Dr. Aini Hassan</i>	377
28.	Konsep praktikum: Keberkesananannya dalam
pendidikan guru
<i>Bahagian Pendidikan Guru</i>	391

29. Pengetahuan isi kandungan pedagogi dan peranannya dalam 'mempelajari cara mengajar' 399
Dr. Lilia Halim dan Prof. Madya Dr. Abdullah Mohd. Noor
30. Pementoran dalam konteks pendidikan guru berkesan 409
Dr. Othman Lebar dan Dr. Nagendralingan Ratnavadivel
31. 'Internship'/praktikum dalam pendidikan guru – 421
Cadangan pemuafakatan ke arah kecemerlangan pendidikan
*Prof. Madya Dr. Aminah Ayob,
En. Hashim Othman, Prof. Madya Dr. Zurida Haji Ismail dan
Dr. Ishak Ramli*
32. Kerjasama UTM – sekolah dalam pengendalian 431
program latihan mengajar: Penyeliaan bersekutu
*Prof. Madya Dr. Abu Hassan Kassim dan
En. Meor Ibrahim Kamaruddin*
33. Penyeliaan latihan mengajar secara terbimbing: 455
Satu kajian deskriptif
Dr. Khathijah Abdul Hamid
38. Kod etika dan pendidikan guru 467
En. Tie Fatt Hee

PENGURUSAN PENDIDIKAN UNTUK SEKOLAH BERKESAN DARIPADA PERSPEKTIF ISLAM

Jabatan Pendidikan
Universiti Islam Antarabangsa Malaysia

Abstrak

Kertas kerja ini membincangkan konsep sekolah berkesan dari segi pengurusannya menurut perspektif Islam. Secara keseluruhannya, sekolah berkesan daripada perspektif Islam memperlihatkan ciri-ciri yang berikut: (a) ketinggian moral dan akhlak di kalangan warga pendidikan, (b) kesepaduan kurikulum dengan agama, (c) budaya sekolah yang menjanakan persaudaraan Islam, (d) kewujudan budaya ilmu yang memberi penghormatan kepada guru dan kecintaan kepada ilmu, dan (e) memberi kemudahan kepada aktiviti yang diberi perhatian oleh agama dan mencegah perkara mungkar. Berdasarkan konsep sekolah berkesan daripada perspektif Barat dan Islam, beberapa implikasi terhadap pengurusan sekolah berkesan daripada perspektif Islam dibincangkan.

Pengenalan

Pada masa ini pelbagai reformasi dan penstrukturan pendidikan ke arah keberkesanan pendidikan dan pembangunan sekolah sedang dilakukan, bukan sahaja di Barat tetapi juga di kawasan Asia-Pasifik, termasuk Malaysia. Usaha untuk menemukan sekolah berkesan, perubahan kepada pengurusan berasaskan sekolah, pemastian kualiti pendidikan di sekolah dan pelaksanaan pelbagai program penstrukturan semula sekolah merupakan beberapa contoh usaha ke arah reformasi pendidikan. Daripada usaha-usaha ini kita boleh simpulkan beberapa aliran iaitu: (a) daripada pembaikan kepada perkembangan, (b) daripada kuantiti kepada kualiti, (c) daripada pengekaln kepada keberkesanan, (d) daripada pengawalan luar kepada pengurusan berteraskan sekolah, dan (e) daripada teknik mudah kepada teknologi canggih.

Sekolah berkesan merupakan satu agenda yang pernah diketengahkan dalam tahun 70an di Amerika Syarikat. Menentukan bagaimana untuk memantau dan meningkatkan keberkesanan sekolah adalah satu daripada keutamaan dalam reformasi pendidikan masa kini di kebanyakan negara di dunia. Bahkan dalam tempoh 25 tahun yang lepas, banyak penyelidikan yang menjurus kepada sekolah berkesan dilakukan di Amerika Syarikat. Agenda sekolah berkesan dirasakan perlu kerana perubahan mendadak